

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 30. januarja 1934.

Štev. 12.

Primer neloyalne polemike

V zadnji številki »Trgovskega lista« smo dokazali, kako šepava je vsa polemika, ki jo je objavil »Mariborski koledar« nabavljalne zadruga drž. uslužbencev v Mariboru v zagovor davčnih privilegijev, ki jih uživajo nabavljalne zadruga in konzumi. Ni pa ta polemika le šepava, temveč naravnost primer, kako se ne sme polemizirati, če človek noče, da se mu z vso pravico očita neloyalnost v polemiki. Neki g. A. B. je namreč smatral za potrebno, da podpre svoj članek o vzajemnem in složenem delu v zadrugi tudi s tem neverjetnim napadom na naš list, ko si je dovolil zapisati to-le: »Naši trgovci so takega značaja, da na eni strani ne privoščijo državnim nameščencem niti sedanjih prejemkov (»Trgovski list« od 4. julija 1933. na pr. se čudi, da drž. uslužbenec kljub krizi še prejemajo vsak mesec svojo plačo), ki od daleč ne dosegajo eksistenčnega minimuma — na drugi strani pa delajo trgovci s polno paro na to, da bi prišli drž. nameščenci zopet v njihovo odvisnost.«

Te izmišljotine in fantazije g. A. B. so v resnici klasičen primer neloyalne polemike. Kajti g. A. B. si dovoljuje nekaj citirati, česar sploh nikdar ni napisal »Trgovski list«. Bolj prav ni mogel gospod A. B. razgaliti vso mizernost svojih argumentov, kakor da jih je skušal utemeljiti z napačnim citatom. Je to postopanje, ki se obsoja samo od sebe in ki niti v najbolj divjih polemičnih časih v slovenskem časopisu ni bilo v navadi. Kaj več govoriti o načinu take polemike je pač odveč, ker se takšno citiranje obsoja samo po sebi.

Ta očitek, da trgovci ne privoščijo drž. nameščencem niti sedanjih prejemkov, pa je tudi naravnost predrzen. Več ko enkrat je že »Trgovski list« nastopil proti zniževanju plač javnih nameščencev, ker se s tem zmanjševanjem plač samo znižuje količina denarja, ki kroži med ljudmi. In še pred kratkim je »Trgovski list« kot edini list krepko nastopil proti nameravanemu znižanju plač ljubljanskih mestnih uslužbencev. Sedaj pa pride g. A. B. in pravi, da trgovci ne privoščijo uradnikom niti sedanjih plač! Pa ne samo v svojem glasilu, temveč tudi na nešteti shodih in zborovanjih so trgovci ponovno nastopili proti zniževanju uradniških plač. V zahvalju proti zniževanju uradniških plač. V zahvalju pa lo za te nastope v korist uradnikov pa prihaja g. A. B. v oficialnem glasilu uradniške nabavljalne zadruga z napadom na trgovstvo, vrhu vsega še z napadom, ki je do skrajnosti krivičen in žaljiv.

Temu napadu pa dodaja še iz bujne fantazije porojeno trditev, da hočejo trgovci, da bi uradniki prišli zopet pod njihovo odvisnost. Kdaj pa so vendar bili uradniki odvisni od trgovcev! Kdaj pa je še kdo slišal uradnika tožiti, ker da je odvisen od trgovca! Kako pa naj sploh nastane ta odvisnost! Naj si zapomni g. A. B., da niti uradniki, ki so bili dolžni v trgovini, niso čutili nobene odvisnosti od trgovca.

Toda g. A. B. je še prekosil avtor nekega analfabetskega članka v »Mariborskem koledarju« o »novi Pohorski špenačič«. V tem žalostnem članku izbranih neuhovitosti je tudi dobesedno zapisano to-le: »Ker pa gospodi otborniki niso razumni in ker tudi niso podjetni trgovci še sdej niso napovedali konkurza in postali tako večkrat milionari.« Tako reven po obliki in po vsebini je sicer ta članek, da niti ne zasluži, da bi nanj reagirali, če ne bi bil objavljen v knjigi, ki jo je izdala zadruga drž. nameščencev, ki uživa na račun davkoplačevalcev ogromne davčne privilegije. Tako pa moramo na to nesramnost reagirati in tem bolj, ker vemo, da se tudi sicer širi od nekaterih ljudi ta neverjetna žaljivka, da si trgovci s konkurzi delajo premoženja.

Ta žalitev je tem bolj nesramna, ker je

notorično, da imajo nekatere organizacije trgovcev sploh samo ta namen, da se bore proti vsem onim, ki bi hoteli špekulirati s prisilnimi poravnavanji, posredovalnimi postopanj in konkurzi. O tem boju za ohranitev poslovne morale trgovstva je ponovno in obširno ter redno poročal tudi »Trgovski list«, da se prav nihče ne more izgovarjati z nepoučenostjo. Daleč v tujini je znan slovenski trg po svoji solidnosti, daleč po svetu vedo, da je to zasluga slovenskega trgovstva, ki si je od vsega početka napisalo na svoj prapor, da hoče vedno delati za dvig poslovne morale, sedaj pa čuti slovenska uradniška organizacija za potrebno, da na tako nesramen način žali slovensko trgovstvo!

Notranja posojila se v redu plačujejo

Finančno ministrstvo je objavilo pregled o vseh izplačilih, ki jih je izvršila država v času od 1. februarja 1930 do 1. januarja 1934. za obrestovanje, amortizacijo posojil in za izplačilo dobitkov, ki so določena za nekatera posojila. Iz tega pregleda se jasno vidi, da država v redu plačuje vse svoje obveznosti iz notranjih posojil, vsled česar je tudi zanimanje za ta posojila vedno večje. Podroben pregled teh izplačil daje to sliko:

2 1/2 % loterijsko posojilo vojne škode.

(Vse številke v milijonih Din.)

Leta 1930 je plačala država za obresti 114,6, za amortizacijo 29,2, za dobitke 6,4, skupno torej 150,4. — Po amortizacijskem načrtu pa bi morala plačati: za obresti 115,4, za amortizacijo 29,7, za dobitke 7, skupno torej 152,1. Plačala je torej nekaj manj, zato pa je v drugih letih plačala več, kakor kažejo te številke:

	plačala	bi morala plačati
1931	146,3	148,0
1932	153,5	156,1
1933	131,6	135,5

7 % investicijsko posojilo.

	plačala	bi morala plačati
15. 3. 1930	19,98	17,25
15. 9. 1930	16,98	17,25
15. 3. 1931	16,86	17,19
15. 9. 1931	16,81	17,12
15. 3. 1932	16,61	17,12
15. 9. 1932	16,39	17,12
15. 3. 1933	15,89	17,12
15. 9. 1933	14,27	17,12

Protest Maribora proti tuji konkurenci

Ze dolgo ni bilo v Mariboru tako uspelega javnega shoda, kakor je bil shod, ki ga je sklical pretekli teden v veliki Gambričevi dvorani Zdrženje čevljarjskih mojstrov. Udeležba na shodu je bila naravnost odlična. Shod je otvoril predsednik združenja g. Krajcar ter pozdravil vse prisotne, imenoma pa: zastopnika občine magistr. dir. Rodoška, tajnika Zbornice za TOI dr. Pretnarja, obrt. zadrženega nadzornika Založnika, predsednika združenja trgovcev Weixla, predsednika okrožnega obrtniškega odbora Bureša, tajnika Novaka, predsednika Slov. obrt. društva Sojca in podpredsednika Vahtarja, zastopnika ljubljanske čevljarjske organizacije Kristana in druge.

Nato je predsednik Krajcar v krepkih besedah razložil namen shoda. Obmejni Maribor protestira proti vedno novim trgovinam s čevlji tujih tvornic. Za »Bafoc« prihaja sedaj zagrebška »Astra«. Ze itak nad vse ogroženi obstoj čevljarjev bo s tem še bolj poslabšan. Čevljarji vodijo že leta boj proti »Bafoc«, ki je zgradil v Vukovaru veliko tvornico usnjatih čevljev, čeprav ima dovoljenje samo za izdelovanje čevljev s kavčukastimi podplati. Lani je plačalo podjetje Bafa 1.900.000 Din uvozne carine, za 45.000.000 manj ko leta 1931. Tako ima tudi država od ustanovitve tvor-

Upamo, da je ta žalivka le po neprevidnosti prišla v »Mariborski koledar« in zato tudi upamo, da bo nabavljalna zadruga drž. nameščencev v Mariboru sama poskrbela za zadoščenje, ki ga po tej žalitvi slovensko trgovstvo mora zahtevati. Če pa seveda uradniška nabavljalna zadruga za to zadoščenje ne bi hotela poskrbeti — o čemer pa dvomimo — se bo pa slovensko trgovstvo tudi znalo ubraniti pred takimi žalitvami!

Da bi na vse davčne privilegije v škodo trgovcev, dobil še kdo privilegij napačnega citiranja in takšnih žalivk, kakor je ona v analfabetskem članku, naj pa nihče ne misli. Do neba ne zraste prav nobeno drevo in to drži in bo držalo.

Da je tu država plačala malo manj, je vzrok v tem, ker plačuje država obresti le od vsote 427,6 milijonov, za kolikor je bilo dejansko izdanih obveznic, ne pa od 500 milijonov, za katero vsoto je bil napravljen načrt amortizacije.

4 % obveznice za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini.

Tudi plačila za to posojilo se plačujejo dvakrat v letu in sicer 1. V. in 1. XI. — Plačila so tu nekoliko manjša, kakor so predvidena po načrtu, ker se niso bili vsi kuponi predloženi v plačilo. Zato se bodo kasneje ta plačila povečala, ker se ne preneha z izplačili, dokler bonji ne zastarajo, kar se zgodi šele po petih letih.

Država je tega posojila

	plačala	bi morala plačati
1930	5,8	6,0
1931	5,8	6,0
1932	5,7	5,9
1933	4,7	5,9

6 % begluške obveznice.

Tudi za to posojilo se vrše izplačila v dveh obrokih in sicer 1. julija in 1. januarja. Z izplačevanjem se je pričelo dne 1. julija 1930. Sicer pa velja tudi za begluške obveznice to, kar smo dejali gledé agrarnih.

	plačala	bi morala plačati
1930	12,4	15,0
1931	25,6	30,7
1932	27,5	32,8
1933	25,5	31,8

Iz vsega pregleda se vidi, da država dejansko in v redu izpolnjuje svoje obveznosti iz notranjih posojil.

zajamčiti obstoj. Samo v Dravski banovini je prišlo vsled konkurence tujih tvornic 3.200 čevljarjskih mojstrov ob vsak zaslužek. A kaj trpe vsled te brezposelnosti njih družine, koliko je brezposelnih pomočnikov! Zbornica za TOI je bila vedno na strani čevljarjev in jih bo tudi naprej podpirala v njih pravičnem boju.

V imenu trgovcev se je pridružil protestu čevljarjev predsednik Weixl, ki je nadalje naglasil, da so nove prodajalne tujih tvornic v Mariboru čisto odveč, ker morejo mariborski obrtniki z lahkoto kriti vse potrebščine prebivalstva.

Za ljubljanske čevljarje je nato govoril g. Kristan. V Ljubljani je bil ustanovljen poseben odbor za boj proti Bafi in podobnim veleindustrijam. Ta odbor bo še pred Veliko nočjo priredil velika protestna zborovanja v vseh večjih krajih Jugoslavije. Nato sta govorila še g. Ubl in imenu čevljarjskih pomočnikov, v imenu Slov. obrtniškega društva pa g. Vahtar.

Z glasnim odobravanjem so nato sprejeli zborovalci resolucijo, v kateri omenjajo veliko škodo, ki jo ima čevljarjski obrt že od tujega podjetja Bafa. Nova trgovina s čevlji »Astra«, ki se namerava odpreti v Mariboru, bi uničila še to, kar je še ostalo po Bafi. Zato zahtevajo zborovalci, da se ustanavljanje takšnih novih trgovin onemogoči. Natančno naj se ugotovi letna potreba na čevljih v državi in nato naj se proizvodnja čevljev razdeli med domače tvornice in čevljarjske mojstre. Na ta način se bo preprečila nepotrebna konkurenčna strast, čevljarji pa bodo zopet prišli do zaslužka. Pa tudi državi bo to v korist, ker potem ne bo izgubljala na desetine milijonov na neplačani uvozni carini. Nadalje so zahtevali obrtniki v svoji resoluciji, da se odpravi izvrševanje obrtniških del v kaznišnicah. Najstrožje se naj izvaja banska uredba o pobijanju žušmarstva. Uvede naj se pavšaliranje pridobitne tudi za male obrtnike v mestih in trgih. Sedanji sistem davčnih komisij pa naj se odpravi. Če se zahteve čevljarjev izvedejo, potem bo konec krize v čevljarjski stroki in brezposelnost bo znatno zmanjšana, država pa bo imela nove in zanesljive davkoplačevalce.

Zborovanje čevljarjev je poteklo v najlepšem redu in je znatno dvignilo ne le stanevsko zavest čevljarjev, temveč tudi pokazalo popolno solidarnost vseh gospodarskih stanov v tem vprašanju. Upamo zato tudi, da bodo upravičene zahteve čevljarjev v polni meri upoštevane.

LANSKA TRGOVINSKA BILANCA ZA 395 MILIJONOV AKTIVNA

V decembru 1933 je znašal naš izvoz 214.657 ton v vrednosti 273,8 milijonov dinarjev. V decembru 1932 je znašal izvoz 254.191 ton v vrednosti 342,4 milijonov dinarjev. Izvoz je torej nazadoval po količini za 15,5%, po vrednosti pa za 20,03%.

V vsem pa smo v letu 1933 izvozili 2,9 milijonov ton blaga, v skupni vrednosti 3.377,8 milijonov dinarjev, dočim smo v l. 1932 izvozili samo 2,39 milijonov ton v vrednosti 3.055,5 milijonov Din. Naš lanski izvoz je bil torej po količini za 22,16, po vrednosti pa za 10,55% večji ko v letu 1932.

Naš uvoz v decembru je znašal 63.263 ton v vrednosti 249,5 milijonov Din, dočim je v decembru l. 1932 znašal 87.082 ton v vrednosti 262,7 milijonov Din. Uvoz je torej nazadoval za 27,3% po količini in za 5,01% po vrednosti.

Skupno je znašal naš uvoz v letu 1933 793.483 ton v vrednosti 2.882,5 milijonov dinarjev, po količini za 86.662 ton ali 9,85% manj ko v l. 1932, po vrednosti pa za 22,8 milijonov ali za 0,80% več ko v l. 1932.

Naša trgovinska bilanca je bila v decembru aktivna za 14,2 milijonov Din, dočim je bila v decembru 1932 celo za 79,6 milijonov Din. Skupno pa je bila v letu 1933 naša trgovinska bilanca aktivna za 395,3 milijonov Din, dočim je bila v letu 1932 samo za 195,9 milijonov Din.

Nova vlada

Nj. Vel. kralj je v soboto podpisal ukaz o imenovanju nove vlade, ki je ob 11:30 dopoldne v predsedstvu ministrskega sveta položila prisego. — Vlada je sestavljena takole:

ministrski predsednik: Nikola Uzunović, min. n. r. in nar. poslanec;
minister brez portfelja: dr. Albert Kramer, min. n. r. in nar. poslanec;
minister socialne politike in narodnega zdravja: Ivan Pucelj, min. n. r. in narodni poslanec;
minister brez portfelja: dr. Hamdija Karamehmedović, min. n. r. in senator;
minister brez portfelja: dr. Dragutin Kojić, min. n. r. in nar. poslanec;
minister prosvete: dr. Ilija Šumenković, min. n. r. in nar. poslanec;
minister pravde: Božidar Maksimović, min. n. r. in nar. poslanec;
minister brez portfelja: dr. Grga Andjelinović, min. n. r. in nar. poslanec;
minister prometa: inž. Laz. Radivojević, min. n. r. in nar. poslanec;
minister trgovine in industrije ter vršilec dolžnosti ministra za šume in rudnike: Juraj Demetrović, min. n. r. in narodni poslanec;
minister vojske in mornarice: armijski general Dragomir Stojanović;
minister financ: dr. Milorad Djordjević, min. n. r.;
minister za gradbe in vršilec dolžnosti ministra za kmetijstvo: dr. Stjepan Srkulj, min. n. r.;
minister zunanjih zadev: Bogoljub Jevtić, min. n. r.;
minister notranjih del: Živojin Lazić, min. n. r.;
minister za telesno vzgojo: dr. Lavoslav Hanžek, min. n. r. in narodni poslanec.

Pokažite način svoje reklame na razstavi

Zagrebski Zbor priredi v okviru svojega pomladnega vzorčnega velesejma v dneh od 28. aprila do 7. maja posebno razstavo reklame. Središče te razstave bo teoretična predstava pomena in razvoja reklame z znanstvenega in psihološkega stališča pod naslovom »Reklama in njen odnos do današnje kulture«. Ta oddelek sestavi direktor Theodor Lach (Gradec II., Morregasse 5/I.), ki je s svojim oddelkom dosegel že velike uspehe na nekaterih mednarodnih razstavah. Direktor Lach bi želel svoj material izpopolniti z jugoslovanskim materialom, ki ga bo pozneje uporabil tudi pri razstavah v drugih mestih.

Zagrebski Zbor pozivlje zato vse jugoslovanske trgovce, obrtnike in industrijalce, da brezplačno sodelujejo pri organizaciji jugoslovanskega oddelka razstave direktorja Lacha s tem, da pošljejo na njegov zgoraj omenjeni naslov kot tiskovino ali vzorec brez vrednosti svoj reklamni material. Pošljejo naj tudi starejši material, ki kaže razvoj reklame v Jugoslaviji. Posebno važen je material, ki je nacionalno značilen.

V poštev prihaja vseh vrst reklamni material. Tako vseh vrst oglasi, plakati na kartonu, pločevini ali steklu ali na kakšnem drugem materialu; prav tako razni klišeji za odtiske, poslovni papirji, kuverte, računski listi, znamke, ovoji, prospekti, letaki, ceniki, lastni časopisi, fotografije, reklama na železnicah, tramvajih in avtobusih, filmski diapozitivi, sejemske slike s fotografijami razstavljenega blaga, slike izložbenih oken, svetlobne reklame itd.

Podjetjem ne samo v prid, če bo njih reklama razstavljena na razstavi reklame in zato upamo, da bo poziv Zagrebskega Zbora našel med našimi gospodarstveniki dober odmev.

ŠTEVILO ODJAVLJENIH MOTORNIH VOZIL

Koncem decembra je bilo objavljenih 585 potniških, 74 tovornih avtomobilov in 386 motociklov. Kako zelo je nazadovale številne motorni vozil, kažejo te številke.

Registriranih motornih vozil je bilo v:

letu	pot. avt.	tovor.	motociklov
1930	1435	630	1149
1931	1607	770	1320
1932	1677	720	1154
1933	1575	633	935
1. I. 1934	990	559	549

Skupščina Zdrženja trgovcev v Kočevju

Kot prva v letošnji sezoni skupščin naših združenj je bila v nedeljo, dne 28. t. m. redna letna skupščina Zdrženja trgovcev za kočevski sodni okraj v prostorih restavracije »Pri solncu« v Kočevju.

Skupščino je otvoril načelnik združenja Fran Huber, nakar je po pozdravnem nagovoru načelnika prečital tajnik združenja M. Janšek zapisnik zadnje skupščine, ki je bil soglasno in brez debate odobren.

Načelnik Fran Huber je nato podal izčrpno poročilo o delovanju združenja v preteklem letu in orisal vse važnejše akcije, ki jih je združenje podvzelo v zaščito interesov članstva. Zlasti je obrazložil nove uredbe kr. vlade in nova davčna bremena, ki so bila, odnosno bodo uvedena z novimi predlogi finančnega ministra. Poročal je o uspehu intervencije pri dravski finančni direkciji zaradi previsoke obremenitve kočevskega davčnega okraja in o intervencijah, ki jih je napravilo združenje v davčnem pogledu. Nadalje je poročal, da se bosta uvedla v Kočevju dva tedenska sejma z domačimi in poljedelskimi proizvodi. Priporočal je, naj bi trgovci, ki sprejemajo vajence v pouk, upoštevali pri sprejemu zlasti otroke brezposelnih rudarjev. V pogledu krošnjarstva je priporočal, da sodeluje pri pobijanju krošnjarstva po na-

vodilih, ki jih je izdala oblast, tudi trgovstvo.

Poročal je nato na kratko še o izvedbi socialnega zavarovanja trgovstva.

Tajnik združenja M. Janšek je poročal o administrativnem poslovanju združenja v preteklem letu. Iz statističnih podatkov posnemamo, da je šlo združenje konec poslovne dobe 172 članov.

Blagajnik združenja Hönigman je poročal o blagajniškem stanju združenja.

Zvezni tajnik I. Kaiser je podal za tem referat o gospodarskem položaju in orisal vse najvažnejše akcije Zveze v pogledu davčne obremenitve trgovstva, obrtne zakonodaje, notranje trgovine, v pogledu naše zunanje trgovine ter o pomenu gibanja za ustanovitev emotne stanovske organizacije v državi.

Razvila se je debata o najaktualnejših vprašanjih in težočah, ki tarejo danes trgovino. Sprejet je bil končno še proračun za leto 1934, ki izkazuje 18.000 Din dohodkov in isto vsoto izdatkov.

G. Ivan Kresse se je ob zaključku skupščine še toplo zahvalil načelniku združenja Franu Huberju za njegovo vneto in požrtvovalnost, ki jo dokazuje v občinskem svetu v korist trgovstva.

Občni zbor Društva izložbenih aranžerjev

V nedeljo dopoldne je bil v Trgovskem domu občni zbor agilnega Društva izložbenih aranžerjev. Občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan, je otvoril in vodil predsednik Grile. Iskreno je pozdravil vse prisotne, zlasti pa tajnika Zbornice za TOI, dr. Plessa, tajnika ljubljanskega združenja trgovcev Šmuc in zastopnika iz Celja.

V imenu Zbornice za TOI je pozdravil zbor tajnik dr. Pless. Zbornica je vedno z zanimanjem sledila delu društva in ga tudi gmotno podpirala, ker ve ceniti pomen društva. Tudi v bodoče bo Zbornica vedno storila vse, kar je v njeni moči, da se delovanje društva še izpopolni. Da je bilo delovanje društva uspešno, je zasluga tudi trgovstva, ki je takoj od vsega početka podprlo delovanje društva. Lepe izložbe niso važne le za razvoj posameznih trgovin, temveč pričajo tudi o kulturnem napredku naroda. In zaradi tega kulturnega dela, ki ga vrši Društvo izložbenih aranžerjev, zasluži še posebej, da se njegova prizadevanja podpirajo.

Za ljubljansko združenje trgovcev je pozdravil občni zbor tajnik Šmuc. Uvodoma se je spominjal ustanovne dobe društva pri čegar ustanovitvi je poleg Zbornice sodelovalo tudi ljubljansko združenje trgovcev, ki je dalo Društvu brezplačno na razpolago potrebne prostore. Tudi v bodoče bo združenje podpiralo društvo, kateremu bo letos prepustilo eno učilnico. Želi popoln uspeh novemu odboru, saj dokazuje že številna udeležba na današnjem občnem zboru o napredku društva. V tem je tudi jamstvo novih uspehov društva.

Predsednik Grile je nato govoril o nalogah društva ter o bližnjem delovnem programu društva. Z apelom na vse člane, da s še večjo vneto delujejo za društvo, je zaključil svoj lepo zasnovani govor.

O delu društva v preteklem poslovnem letu je poročal tajnik Krušič. Na iniciativo g. Čulka je društvo priredilo za časa jesenskega velesejma tekmo izložbenih oken. Tekma je imela v splošnem boljši uspeh ko prejšnja. Posebno uspešna je bila tekma izložbenih oken, ki se je priredila v Celju. Velike naloge pa bo moral rešiti novi odbor. Vprašanje podpiranja brezposelnih aranžerjev je vedno akutnejše. Potrebna bo tudi uvedba posmrtnin. V ta namen naj bi vsak član ob smrtnem primeru plačal 50 Din. Skrbeti bo nadalje za to, da doseže društvo pri posameznih tvrdkah popust za svoje člane. Posebno važno pa je vprašanje zavarovanja izložbenih aranžerjev pri Pokojninskem zavodu. Zelo dobro bi nadalje bilo, če bi društvo priredilo za svoje člane risarski tečaj. Končno se je tajnik v svojem poročilu zahvalil vsem, ki so podpirali društvo, zlasti toplo pa Zbornici za TOI in tajniku dr. Plessu, nadalje Zdrženju trgovcev in tajniku Šmucu, prof. Ivanu Vavpetiču in prof. S. Šantlu in trgovcema Ketteju in Sossu.

O pomenu zavarovanja izložbenih aranžerjev pri Pokojninskem zavodu je govo-

ril zastopnik zavoda g. Hartman. Izložbeni aranžerji kot duševni delavci imajo na vsak način pravico do tega zavarovanja in Pokojninski zavod bo storil vse potrebno, da pridejo izložbeni aranžerji tudi do svoje pravice.

Sledila so poročila vseh društvenih funkcijonarjev, ki so enako potrdila uspešnost preteklega poslovnega leta. Po teh poročilih se je razvila živahna debata, tekmo katere je bilo predlaganih več predlogov. Glede članarine je bilo sklenjeno, da ostane stara članarina. Sklenjeno je bilo nadalje, da se ustanovi v Celju podružnica društva.

Nato so bili izvoljeni: za predsednika Čulka, za I. podpredsednika Bleichinger iz Celja, za II. podpredsednika Perko, v odbor pa: Grile, Kosec, Hudnik, Rožič, Vidmajer, Markoti, Višner in Srečnikova, za revizorja pa Kette in Marinko.

KLIŠEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Banovinski svet Drav. banovine sklican

Banska uprava je razglasila, da je sklican banovinski svet Dravske banovine na dan 5. februarja. Na dnevnem redu zasedanja banovinskega sveta je obravnava o proračunu Dravske banovine za leto 1934/35., sklepanje o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje v smislu uredbe o javnih delih ter sklepanje o uredbi o občinskih uslužbencih v smislu § 35. zakona o občinah.

KONFERENCA GOSPODARSKIH ZBORNIC — ODGODENA

Za dan 29. januarja sklicana konferenca gospodarskih zbornic iz vse države je odgodena na dan 5. februarja. Na dnevnem redu konference je med drugim razprava o obrtnem zakonu, sodelovanju trgovinskih zbornic pri sklepanju trgovinskih pogodb z drugimi državami, zavarovanju trgovcev za primer smrti, boleznin in nezgode ter o raznih drugih stanovskih vprašanjih.

TROŠARINA NA VINO IN ŽGANJE V SAVSKI BANOVINI

Zagrebskemu banovinskemu svetu je predložila banska uprava predlog o uvedbi trošarine na vino in žganje. Od litra vina bi se plačeval en dinar trošarine, od litra mošta 75 par, za žganje pa 5 dinarjev od vsake hektolitrske stopnje.

Po svetu

Ob priliki bivanja bolgarske kr. dvojice v Bukarešti sta imela Mušanov in Tatarescu več sestankov, na katerih je bil dosežen sporazum o izvedbi zakona o agrarnih reformah, izplačilu pokojnin in nekaterih terjatev. Tudi glede sol. in cerkvenih vprašanj je prišlo do zblizanja.

Kralj Boris obišče prve dni maja oficijalno českoslovaško prestolico.

Ustanovitev jugoslovanske osnovne šole v Solunu je dovolil grški parlament.

Proti občinskim volitvam v Dravski banovini je bilo vložnih 143 pritožb, od katerih je upravno sodišče v Celju 113 zavrnilo, 20 ugodilo, o 10 pa še ni razpravljalo.

Italija je baje ob priliki obiska grškega zunanega ministra pristala na sklenitev balkanskega pakta.

Med Poljsko in Nemčijo je bil podpisan v smislu Kellogovega pakta pakt o nenapadanju, s katerim se obe državi obvezujeta za dobo desetih let, da se odrekata vsaki rešitvi spornih vprašanj z orožjem.

Poljsko-nemške nenapadno pogodbo označujejo listi kot največjo senzacijsko zadevo let. Francoski zunanji minister Boncour je izjavil, da je nad vse zadovoljen, da je prišlo do te pogodbe.

Poljski sejem je sprejel novo poljsko ustavo. Potrebno dvetretjinsko večino je omogočil eksodus opozicije. Sprejem nove ustave v senatu je zagotovljen, ker ima vladna stranka v senatu potrebno večino.

Vlada Chautempsa je v soboto demisionirala, ker ni mogla več zdržati atak vsled Staviskijeve afere. Ko je moral odstopiti za ministrom Dalimierom še pravosodni minister Reynaldi, ker je bil zapleten v afero in ker se je tudi že pričelo govoriti o stikih finančnega ministra s Staviskim, ni bilo za vlado nobene rešitve več. Predsednik republike je seveda demisijo sprejel.

Velikanske demonstracije v protest proti korupciji, ki jo je spravila na dan Staviskijeva afera, prirejajo po Parizu dan za dnem desničarji, zlasti pa monarhisti in komunisti. Policija na konjih in v oklopnih avtomobilih je le s težavo zadušila demonstracije.

V Staviskijevi aferi je prišlo do novih senzacionalnih odkritij. Našli so namreč črke, iz katerih je razvidno, da je Staviski financiral vladno radikalno socialistično stranko. Ogorčenje javnosti je vsled tega nad vse naraslo, kar so jasno pričale demonstracije, ki so zavzele tudi za Pariz nenavaden obseg.

Razpust parlamenta in razpis novih volitev smatrajo mnogi kot edini izhod iz sedanje francoske vladne krize, ki je ena najtežjih kriz, kar jih je bilo po vojni. Drugi pa predlagajo vlado nacionalne koncentracije.

Mandat za sestavo nove francoske vlade je dobil končno Daladier, ki bo skušal v svoj kabinet pritegniti tudi nekatere desničarje.

Habicht, znani iz Avstrije pobegli narodni socialist, je začel zopet s svojo propagando proti avstrijski vladi. Med drugim je dejal, da je bil Dollfuss za sporazum z Berlinom, a da je to preprečil Starhemberg. Sicer, da se Dollfussova vlada ne bo mogla držati dalj ko 6 tednov.

Baltiški pakt bodo sklenile baltiške države po prizadevanju Poljske. Litva bo pristopila k paktu le s pridržkom, ki ohranja njene zahteve po Vilni.

Dr. podtajnik Suviech obišče v drugi polovici februarja Budapešto, da vrne Gömbösov in Kanyjev obisk Mussoliniju.

Vse madjarske opozicijske stranke so ustanovile v parlamentu enoten blok, ki šteje 90 poslancev in more preprečiti vsak zakon, za katerega je potrebna 2/3 večina. Blok je nastal vsled namere vlade, da okrne avtonomijo Budapešte.

Predsednik Roosevelt je osebno protestiral pri nemškem veleposlaniku proti postopanju Nemčije napram ameriškim upnikom. Zlasti je naglasil svoje začudenje, da nemška vlada ni smatrala niti za vredno, da odgovori na ameriško protestno noto.

Ameriška vlada je izjavila, da se ne bo vmešavala v notranje zadeve Mandžurije, vendar pa vztraja na svojem stališču, da se odeepitev teh pokrajin od Kitajske ne more smatrati kot pravna.

Senator Borah, ki je bil znan kot germanofil, je v zadnjem času spremenil svoje naziranje in je v komisiji za zunanje zadeve ostro nastopil proti nemški plemenski politiki.

Naše narodno gospodarstvo v decembru 1933

(Po statistiki OUZD-a v Ljubljani)

Konjunktorni razvoj posameznih industrij je ostal z ozirom na prejšnje mesece skoraj nespremenjen. Absolutno najbolj napreduje še vedno tekstilna industrija z letnim prirastom +2284 zavarovanih delavcev. Njej sledi gradnja železnic, cest in vodnih zgradb z letnim prirastom +473 zavarovanih delavcev. Edino kemična industrija izkazuje večjo konjunktorno spremembo; njen letni prirast je znašal v decembru +130 zavarovanih delavcev napram letnemu prirastu +4 delavce v novembru 1933. Največji absolutni padec izkazuje gradnje nad zemljo —1382 delavcev. Sledi trgovina in nadalje industrija za predelovanje lesa in rezbarstvo z enoletnim padcem nad —700 delavcev. Sezonski razvoj posameznih industrij kaže v decembru v glavnem padajočo tendenco. Največji absolutni mesečni prirast (napram novembru 1933) izkazuje hišna služinčad in še ta znaša samo +82 zavarovanca. Gradnje nad zemljo imajo obenem tudi največje sezonsko nazadovanje z enomesečnim padcem —1610 zavarovancev. Sledi gradnja železnic, cest in vodnih zgradb z enomesečnim padcem —955 in industrija kamenja in zemlje z enomesečnim padcem 349 zavarovanih delavcev.

Podrobnejši konjunktorni in sezonski razvoj, absolutni in relativni, posameznih industrij kaže naslednja tabela:

Povprečno Prirast

št. zav. »+«

Industrijska skupina	Prirast	št. zav.	»+«
Rudarstvo	3	+	2
Gradnja železnic, cest in vodnih zgradb	2181	+	473
Tekstilna industrija	11709	+	2284
Običinski obrati	1414	+	264
Poljedelstvo	614	+	80
Industrija tobaka	960	+	89
Kemična industrija	1627	+	130
Gradnja prevoznih sredstev	291	+	23
Industrija papirja	1867	+	120
Denarni in zavar. zavodi			
in samostojne pisarne	562	+	34
Industrija kože in gume	1566	+	83
Grafična industrija	1138	+	30
Hišna služinčad	8382	+	181
Gozdno-žagarska industr.	5622	+	108
Industrija hrane in pijače	3642	+	57
Gostilne, kavarne in krčme	2836	—	39
Kovinska industrija	6213	—	118
Indust. kamenja in zemlje	2895	—	76
Gledališča, svob. poklici			
in razno	1138	—	60
Oblačilna industrija in čiščenje	4346	—	264
Higijena	1609	—	105
Zasebna prometna podjetja	811	—	53
Centrale za proizv. sile in preskr. vodo	517	—	43
Predelov. kože in njenih surogatov	3258	—	310
Javni promet	548	—	79
Industrija za predel. lesa in rezbar.	3316	—	702
Trgovina	3386	—	732
Gradnje nad zemljo	1754	—	1382
Skupaj	74205	—	10

CE NI LASTNE PRODUKCIJE — NIMA ZASČITNA CARINA SMISLA

Poljska vlada je znižala celo vrsto uvoznih carin, mestoma tudi za 80%. Gre predvsem za carine na izdelke, ki se kljub visoki zaščitni carini niso pričeli izdelovati doma. Te carine so bile za gospodarstvo, ki teh predmetov ni moglo pogrešati, velika obremenitev in zato je poljska vlada te carine znižala. Predvsem veljajo znižane carine za nekatere kemične predmete, za poljedelske stroje in za nekatere sestavne dele avtomobilov in motociklov.

Obrtniški mladini ob meji - lastni dom!

Ze takoj ob prevratu se je občutila v Mariboru potreba po ustanovitvi vajeniškega doma. Ta potreba je postajala vedno nujnejša, ker je tudi število vajencev in vajenk stalno raslo, ne pa tudi skrb za obrtniški naraščaj. Mnogo preslabo pa je bilo tudi poskrbljeno za nacionalno vzgojo obrtniškega naraščaja in tako se je zgodilo, da je marsikateri obrtniški naraščajnik postal žrtev tuje propagande. Narodno zavedni obrtniki so zato že davno skušali uresničiti misel ustanovitve vajeniškega doma, ker so se zavedali, da ne morejo imeti dobrih naslednikov, če ne skrbijo za obrtniški naraščaj. Ne more pa biti za naraščaj res dobro poskrbljeno, dokler je obrtniški naraščaj brez lastnega doma, v katerem bi našel potrebno zavetišče, a tudi vse drugo, kar je potrebno za njegov napredek.

Mariborsko »Slovensko obrtniško društvo« se je zato že pred petnajstimi leti začelo intenzivno zanimati za to velevažno vprašanje, vendar je moralo njegovo izvršitev neprestano odlagati zaradi mnogostevilnih drugih potrebnih notranjih preureditev v društvu samem. Potreba je medtem naraščala in tudi narasla do skrajne nujnosti. Danes noben obrtnik več ne dvomi o tem, da je tak dom za Maribor največje važnosti in danes se zopet krepko giblje v društvu tista prevdarna in podjetna struja, ki hoče brezpogojno uresničiti veliko idejo zgraditve »Vajeniškega doma«.

V domu naj bi našel vajenec dovolj prostora za oddih, za zabavo in za nadaljnjo izobrazbo. Prav za slednje se je doslej najmanj zanimal in kako naj bi se tudi, ko pa ni imel prave priložnosti. Za oddih in zabavo je že skrbel po svojih močeh, po lastnem prevdanku in po skromnih finančnih zmoglostih. Jasno je, da si ni vselej izbral pravega načina zabave in marsikdo je pri tem iskanju ter uživanju zašel na kriva pota.

Vse to naj sedaj uravnava bodoči »Vajeniški dom«, čigar poslopje ne bo smelo biti le kak privesek, kak postranski prostor,

v katerem bi bili vajenci le nekaki gostje. Samo lasten dom v lastnem poslopju more ustrezati svojemu vzvišenemu namenu. V tem poslopju pa naj bi imelo svoje prostore tudi obrtniško društvo, ki bi bilo v stalnem kontaktu s svojo mladino.

V domu naj bi bila večja dvorana za prireditve, predavanja, akademije, koncerte in gledališke predstave. V njej bi se odigravalo vse družabno in prosvetno življenje obrtnikov, pomočnikov in vajencev. Poleg velike dvorane naj bi bilo v domu nekaj večjih sob z mizami in stoli, v katerih bi vajenci in vajenke lahko čitali, igrali šah in se kako drugače zabavali z drugimi primernimi igrami. Knjižnica bi nudila vajencem dobro in izbrano čtivo, dnevne liste, obrtniške strokovne časopise itd. Poseben prostor bi bil potreben za glasbene vaje in telovadbo. Izbrani pomočniki bi skrbeli za nevsiljivo kontrolo, tako da bi mojstri točno vedeli, kaj delajo vajenci v domu. Nedvomno bi tudi učiteljstvo obrtne nadaljevalne šole rado sodelovalo s poukom, predavanji, navodili i. dr.

Pozneje, bi se morda posrečilo odpreti tudi internat za vajence, ki so brez primerne stanovanja.

Vsem tem idealnim načrtom pa se postavlja nasproti glavno vprašanje: Kje dobiti sredstva za vse to? Pa tudi tu je že odgovor pripravljen. Upati je na pomoč banke uprave, Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Delavsko zbornico, raznih drugih javnih ustanov in podjetij ter vseh ostalih činiteljev, ki se zanimajo za to vprašanje. Obrtniško društvo samo pa bo moralo takoj ustanoviti gradbeni fond in pričeti zbirati prispevke za to važno obrtniško in tudi splošno narodno ustanovo ob severni državni meji. V ta gradbeni fond bi se stekale vse podpore in vsi čisti dobički raznih obrtniških javnih prireditev.

Nikakor se ne sme več čakati in odlasati! Če bo obrtništvu zdrknil naraščaj iz rok, utegne prav lahko priti v nepravne roke in vsestranska škoda bi bila velika.

Zato na delo za ustanovitev vajeniškega doma v Mariboru.

Znižanje železniške tarife na kratkih progah

S 1. februarjem bo znašala voznina na kratkih progah za prvih 5 km v II. razredu 2 Din, v III. Din 1:50, za razdaljo do 7 km 2:50, oz. 2.—, od 8—9 km 3, oz. 2:50, 10—11 km 4, oz. 3, od 12—14 km 5, oz. 4, od 15—17 km 6, oz. 5, od 18—20 km 7:50, oz. 6, od 21—23 km 8:50, oz. 7, od 24 do 26 km 10, oz. 8, od 27—30 km 12, oz. 9, od 31—35 km 15, oz. 10:50, od 36—40 km 18, oz. 12, od 41—45 km 21, oz. 13:50, od 46—50 km 24, oz. 15, od 51—55 km 27, oz. 16:50 in od 56—60 km 30 Din za II. in 18 Din za I. razred. Te cene veljajo za proge iz Ljubljane v Zalog, Tržič, Kamnik, Grosuplje, Vel. Lašče, iz Celja v Smartno ob Paki, Grobelno in Konjice, iz Slovenjgrada v Dravograd-Mežo, iz Maribora v Št. Ilj, Ruše, Rače, Slov. Bistrico, Konjice in v Ptuj.

To znižanje je uvedla železniška uprava, da bi uspešneje pobijala konkurenco avtobusov. Je sicer pravilno, če hoče železniška uprava zboljšati svoje prejemke in povečati svoj promet, vendar s splošnega narodno gospodarskega stališča ni noben dobiček, če bi vsled preostre konkurence železnice propadla cela vrsta avtobusnih podjetij. In ta nevarnost obstoji, ker so avtobusna podjetja že tako preobremenjena z javnimi dajatvami, da te poostrene konkurence z železnicami ne bodo prenesla. Nevarnost je zato, da bo cela vrsta šoferjev brez kruha, ki bodo padli seveda v breme javnosti. Dobiček železnic od več-

jega prometa bo s tem več ko paraliziran. Mislimo, da bi bilo mnogo bolj pravilno, če bi se skušal najti sporazum med avtobusnimi podjetji in železnico, kakor pa da bi se konkurenca med njimi vedno bolj poostrevala. Kaj če bi železnica prevzela ona avtobusna podjetja, ki bi morala vsled preostre konkurence železnic prenehati. Danes je pač najvažnejše to, da se ohrani vsa gospodarska podjetja v obratu, da se ne poveča število brezposelnih in na to bi morala paziti tudi železniška uprava.

V ta namen pa bi morala znižati tudi tarife za prevoz blaga, ker eden od vzrokov nazadovanja izvoza je tudi v previsokih prevozninah. To znižanje je tudi v interesu železniške uprave same, ker izvira glavni dohodek železnic iz tovrstnega prometa in je zato treba predvsem zvišati tovrstni promet. To pa je mogoče le z nižjimi prevozninami in zato naj železniška uprava tarife za prevoz blaga zniža.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek, dne 6. februarja 1934, od 8. do 12. ure dopoldne v posvetovalnici združenja trgovcev za mesto Celje v Celju, Razlagova ul. 8, prtiličje levo.

Zunanja trgovina

Avstrijska zunanja trgovina v l. 1933

Te dni so bili objavljeni podatki o avstrijski zunanji trgovini v decembru.

Uvoz je znašal (brez plemenitih kovin in denarja) 110:8, izvoz pa 71:8 milijonov šilingov. Trgovinska bilanca Avstrije je torej bila v decembru pasivna za 39 milijonov šilingov.

V vsem letu 1933 je znašal po vrednosti uvoz 1145:3, izvoz pa 772:6 milijonov šilingov. Uvoz je presegal izvoz za 372:7 milijonov šilingov. Vendar pa se je lani avstrijska trgovinska bilanca znatno popravila. Uvoz je namreč nazadoval po vrednosti za 238:2 milijona šilingov ali za 17:2%, izvoz pa se je dvignil za 8:5 milijonov šilingov ali za 1:1%. Pasiva bilanca so se torej zmanjšala v enem letu za 246:7 milijonov šilingov ali za 40%. Pri tem je zlasti poudariti, da se je posebno povečal izvoz gotovih izdelkov, ki se je dvignil od 82 milijonov na 204 milijonov šilingov, dočim se je dvignil samo uvoz surovin, kar enako kaže na ugodnejši gospodarski razvoj Avstrije.

Podrobnejša slika o avstrijski zunanji trgovini je razvidna iz teh števil:

	1933	1932	1933	1932
	v tisoč tonah		v milijonih šilingov	
Uvoz:				
Žive živali	101:6	103:4	100:7	122:3
Živila in pijače	1240:8	1243:2	265:0	345:7
mineralna kuriva	3118:2	3509:8	119:9	140:1
surovine in polfabrikati	1106:0	1074:5	311:5	302:1
gotovi izdelki	121:3	160:2	348:2	473:3
čisti blag. promet	5688:2	6091:3	1145:3	1388:5
zlato, srebro, tudi kovano	0:03	0:03	42:1	18:2
Skupno	5688:2	6091:3	1187:4	1399:7
Izvoz:				
Žive živali	5:0	7:1	6:6	8:6
Živila in pijače	38:9	90:9	19:8	30:9
surovine in polfabrikati	1752:7	1506:2	193:7	187:7
gotovi izdelki	301:1	274:1	552:5	554:9
čisti blag. promet	2097:8	1878:5	772:6	784:1
zlato, srebro, tudi kovano	0:05	0:2	42:8	22:2
Skupno	2097:85	1878:7	815:4	786:3

Izvoz zaklanih gosi v Avstrijo je avstrijska vlada ustavila, ker da je nam dovoljeni kontingent že izčrpan.

Svetovna trgovina je po podatkih Društva narodov v času od julija do novembra napredovala. Uvozna trgovina se je zboljšala za 2:8%, izvozna pa za 6:8%.

272 milijonov litrov mleka so uvozili lani na Dunaj. Konzum mleka je padel za 10 odstotkov.

Avstrijski izvoz v Palestino je napredoval od 2:04 v l. 1932 na 4:24 milijonov šilingov lani.

Avstrija je uvozila lani filmov za 2:99 milijonov šilingov, večinoma le iz Nemčije. Izvozila pa je filmov za 550.000 šilingov, za 130.000 manj ko predlani.

Lani je bilo v Avstriji 1284 prisilnih poravnav in 228 konkurzov. V primeri z l. 1932 je bilo konkurzov za 20 manj, prisilnih poravnav pa za 600.

Trgovinska pogodba na podlagi največje ugodnosti je bila sklenjena med Belgijo in Argentino in uživa odslej Belgija v Argentini iste pravice ko Anglija.

Trgovinska zbornica v Lilleu je poslala francoski vladi nujno spomenico, da se nahaja tamošnja industrija vsled japonskega dumpinga v obupnem položaju.

Novih družb je bilo v Angliji v l. 1933. protokoliranih 11.384 proti 10.204 v letu 1932. Kapitala so imele te družbe 94:5 milijonov funtov, za 24:3 milijonov več ko nove družbe v letu 1932.

Mednarodni vagonski kartel v Bruslju je bil za leto dni podaljšan.

Francija je priznala Rusiji uvozni kontingent 110.000 ton lesa in 140.000 ton premoga. Rusija pa bo nabavila v Franciji blaga za 250 milijonov frankov. Za plačilo teh nabav bo jamčila z dobavami petroleja.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Združenje pekovskih mojstrov v Mariboru

je imelo v četrtek, dne 25. t. m. svoj redni občni zbor, ki so se ga med drugim udeležili za Zbornico za TOI zbor. svetnik Zadravec, za mariborsko občino vet. nadzornik Hinterlechner, za okrožni odbor tajnik Novak ter obrtno-zadružni nadzornik Založnik. Občni zbor je vodil predsednik Koren, ki se je po pozdravu prisotnih spomnil v toplih besedah umrlih članov: Malka, Podgorška in Ložinška. V imenu Zbornice za TOI nato pozdravil zbor zbornični svetnik Zadravec. Tajniško poročilo je podal g. Novak in obširno poročal o delu združenja. Zlasti si je združenje prizadevalo, da se odpravi 3 odstotni splošni davek na promet. Nadalje je nastopilo združenje proti maksimiranju cen, za odpravo krošnjarstva, proti odpravi nočnega dela ter proti sušmarstvu. Pa tudi v vseh drugih vprašanjih je združenje krepko branilo interese pekovskih mojstrov in pekovskega obrta. Vso podporo je imelo združenje v Zbornici za TOI in Zvezi pekovskih obrtnikov v Zagrebu. Združenje ima 104 člane, 98 pomočnikov in 61 vajencev. Obširna pojasnila o 3 odstotnem splošnem davku je podal zbor. svetnik Zadravec. Nato je bil soglasno odobren proračun, ki izkazuje Din 31.820.— dohodkov in 2.711 Din prebitka. V pomočniški izpraševalni odbor za mesto Maribor so bili nato izvoljeni: Ivan Horvat, Ivan Zamuda, Josip Čebokli, Anton Feiertag, za okolico pa Alojzij Kovačič in Jernej Petek, za Sv. Lj. nart Jakob Emeršič, za Prevalje Mihael Zavodnik in za Slov. Bistrico Anton Oprauš. Ko so se obravnavala nekatera druga vprašanja, zlasti vprašanje paritetne komisije za reševanje sporov med mojstri in pomočniki, je zaključil predsednik Koren v vsakem oziru dobro uspeli občni zbor.

TRGOVSKA SAMOPOMOČ REG. POM. BLAGAJNA V MARIBORU

ima svoj 7. redni občni zbor dne 7. februarja t. l. ob 20. uri v Aljaževi sobi hotela »Orel« v Mariboru.

Dnevni red: 1. Poslovno poročilo za leto 1933. — Blagajniško poročilo. — Poročilo nadzorstva. — Potrditev upravnega proračuna za leto 1934. — Volitev upravnega in nadzornega odbora. — Spremembe pravil §§ 2. in 4. — Samostojni predlogi članov. — Slučajnosti.

Občni zbor je sklepčen, ako je zastopana vsaj polovica članov; po polurnem čakanju pa brez ozira na število navzočih članov (gl. § 7.). Izven mariborski člani morejo zastopati s pooblastilom največ po tri člane.

Stanje skladov per 31. december 1933.:
 Podporni sklad I. kategorije 506 članov à 75.— Din 37.950.—
 Podporni sklad II. kategorije 341 članov à 75.— „ 25.575.—
 Rezervni sklad „ „ 77.621.64
 Upravni sklad „ „ 583.85

Skupno stanje: Din 141.730.49

Predsednik: Weixl Vilko s. r.

AMERISKO-ITALIJANSKA TRGOVINSKA POGAJANJA

Italijanska vlada se prične v kratkem pogajati z washingtonsko vlado o uvozu italijanskega vina v Združene države Sev. Amerike. Italijanska vlada predlaga, da se vodijo pogajanja na isti podlagi, kakor so se vodila pred kratkim uspešno zaključena pogajanja s Francijo. Italijanska vlada želi, da bi se priznal Italiji uvozni kontingent v višini 1,1 milijona galon (ena galona = 4,578 litra). To vino bi Italija uvozila do 1. aprila. Italija pa bi dovolila večji uvoz ameriških industrijskih izdelkov, tobaka in bombaža.

Dobava-prodaja

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. februarja ponudbe o dobavi 1 tirnega križišča. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Dne 9. februarja bo pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu ofertna licitacija za dobavo kovinskega materiala; do 12. februarja za dobavo nafte in petroleja; do 16. februarja pa za dobavo maziva.

Direkcija državnega rudnika Ugljevik sprejema do 8. februarja ponudbe o dobavi 160 manesmanovih cevi.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 8. februarja ponudbe o dobavi 350 m³ jamskega leša.

Adaptacijska dela pekarnice, naprave krušne peči in instalacije električne razsvetljave se odda na licitaciji dne 10. februarja v Varaždinu pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je v pisarni Zbornice za TOI, pogoji pa pri oddelku.)

Ravnateljstvo mestne elektrarne v Ljubljani razpisuje dobavo 10 avtomatskih časovnih trofaznih stikal za navijanje na roko. Ponudbe je poslati do 10. februarja pisarni ravnateljstva, Krekov trg 10/II. Cene je navesti ocarinjeno, franko Ljubljana, všteti vse odbitke.

Ljubljanska mestna elektrarna razpisuje dobavo 3 elektromotorjev. Pomudbe do 15. februarja.

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobl in svetlofika sragec, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
 Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 8.
 Telefon št. 22-72.

PROMET NA ZAGREBSKI BORZI V L. 1933.

Kakor na drugih borzah, tako je tudi na zagrebski promet v letu 1933 nazadoval. Najbolj je nazadoval devizni promet, kakor se vidi iz spodnjih števil:

V milijonih Din je dosegel na zagrebski borzi promet			
v letu	v devizah	valutah	efektivih
1930	3133	2	335
1931	2877	62	271
1932	417	41	99
1933	397	45	87

Padeč deviznega prometa je nujna posledica kliničnega prometa. V prometu z efekti je nazadoval promet dolarskih obveznic od 107 v l. 1931. na 47 v l. 1932 in na 6 milijonov Din lani. Zelo se je tudi skrčil promet v delnicah od 146 v letu 1931. na 19 milijonov Din lani.

»Kočevje«, tekstilna industrijska družba z o. z. v Kočevju. — Izbrise se zaznamba začasne odredbe od 23. junija 1933., ker je pravomočno ukinjena. Zaznamuje se začasna odredba apelacijskega sodišča, s katero se prepoveduje kakorkoli razpolagati z imovino tvrdke »Kočevje« brez predhodnega dovoljenja Horaka Bohuslava. — Po sklepu apelacijskega sodišča z dne 21. oktobra 1933. se vpiše kot poslovodja Jiri Jičinsky, uradnik Češke industrijalne banke v Pragi. Zaznamuje se sklep apelacijskega sodišča, da je to dovolilo prisilno upravo podjetja tvrdke »Kočevje«. Zaznamuje se revizijski rekurz zoper prisilno upravo.

»Viljema Heinza dediči« v Mariboru. Obratni predmet odslej: trgovina s knjigami, umetninami in muzikalijami. Za namestovanje upravičena: družabnika Hilda Zitnik-Heinz in Friderik Heinz, vsak zase samostojno.

Tvrška Josip Rože in drug v Mariboru ima odslej svoj sedež v Pobrežju pri Mariboru, Cesta na Brezje 88.

Združena rogaška brusna industrija Hermeter, Jelovšek, Sporn in Plevčak v Rogatcu je prešla v likvidacijo. Likvidator Zigrosser Viktor, major v pokoju v Rogatcu. Likvidator podpisuje likvidacijsko firmo.

Razno

Na občnem zboru »Naših kritik«, ki je bil v nedeljo v Zagrebu, je bil konstatiran velik napredek društva. Število članstva je naraslo od 4400 na 11.062, število letal pa od 9 na 81, nova letališča pa so bila otvorena v Ljubljani, Banja Luki, Bečkerek, Osijeku, Kragujevcu, Vršču in Novem Sadu. Podpore države se bodo v bodoče delile tudi med pododbore.

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo, da se ne smatrajo kot luksuzni predmeti v smislu uredbe o odmeri in plačilu luksuznega davka predmeti, ki so del uniforme civilnih in vojaških uslužbencev, ki morajo po obstoječih predpisih nositi v službi ali izven nje uniformo.

Južna Srbija je letos prejela za 3 milijone 100.000 kg tobaka od monopolne uprave 26 milijonov dinarjev. Letošnja tobakna žetev je bila vsled slabega vremena tako po kakovosti ko po količini slabša od lanske.

Nobenih tujih sezonskih poljedelskih delavcev ni lani zaposlila Avstrija, vsled česar je dobilo 10.000 domačih kmetov delo.

Avstrijske železnice so imele lani v novembru 34.66 milijonov šilingov dohodkov, za 4 odstotke več ko pred enim letom.

Avstrijske železnice bodo nabavljale angleški premog proti kompenzaciji izvoza avstrijskih izdelkov v Anglijo.

Delniška glavica Iraq Petroleum Co v Bagdadu, kateri pripadajo Anglo-Persian Co, Cie Française des Pétroles, Koniklijke Schell in Standard Oil Co, poviša svojo glavnico od 58 na 65 milijonov funtov, ker se bodo sedaj dovršile cestne napeljave iz Mosula v Hajfo in Tripolis. Vsa ta dela bodo veljala 2 milijona funtov ali 2700 milijonov Din.

Del gradnje perzijske transverzalne železnice od Kaspiškega morja do Perzijskega zaliva je dobila francosko-perzijska družba Elca-Rahan, ki se je v ta namen ustanovila v Teheranu.

Amerikanci grade orjaški stratosferni zrakoplov, ki bo imel 3 milijone kubičnih čevljev prostornine in s katerim bi bilo mogoče doseči višino 24.000 metrov.

Vsled stavke dijaštva so vse univerze v Španiji zaprte.

Litavska vlada je izgnala 176 nemških državljanov, ki so svoje dni odklonili litavsko državljanstvo.

Lani je bilo v Londonu 191.829 cestnih nesreč, ki so zahtevale 7.125 smrtnih žrtev, za 458 več ko v letu 1932.

Nemška tvornica za orožje Mauser je imela lani 1.450.000 mark čistega dobička.

Zepnih vzgjalnikov je Češkoslovaška v l. 1930 izdelala doma 6000, uvozila pa 243.000, l. 1932 jih je izdelala 118.000, uvozila pa le 62.000.

2000 tujcev je prijaviło lani na Češkoslovaškem na novo obrt. Od teh je bilo Jugoslovanov 10 odstotkov, največ pa nemških.

Promet v nemških veleblagovnicah je bil v novembru 1933 za 20 odstotkov manjši ko v novembru 1932.

Več ko 30 advokatov je izvršilo v zadnjem času v Budapešti samomor.

Težko vodo so odkrili ameriški učenci Urey, Washburn in Lewis. S pomočjo elektrolize je mogoče pridobiti iz 100 litrov vode 2 kubična centimetra težke vode. Ta ima atomsko težo 2 in tehta en liter težke vode 1100 gramov. Težka voda zmrzne pri 3,8 stopinj Celzija in zavre pri 101,42 stopinj. Dunajski profesor Abel pravi, da bi moglo odkritje ameriških učenjakov povzročiti čisto novo kemijo.

MADE IN POLAND

Da poveča nakup domačega blaga, je poljska vlada predložila sejmu zakonski načrt, po katerem mora biti na vsakem izdelku označena država, v kateri je bil izdelek izdelan.

VELIKA ZUNANJA NAROCILA ZA BRNSKO TVORNICO OROZJA

Brnski tvornici orožja se je posrečilo, da je dobila od neke azijske in neke južno-ameriške države velika naročila za približno 100 milijonov Kč. Tvornica zaposluje okoli 2400 delavcev, sedaj pa bo mogla nastaviti še 1000 novih delavcev. Pa tudi druge industrijske panoge se bodo vsled teh naročil opomogle. Tako je brnska tvornica že oddala velika naročila za dobavo potrebnega železa in drugih potrebščin. Tudi druge brnske kovinske industrije imajo tujih naročil za približno 100 milijonov Kč.

Trzna poročila

LJUBLJANSKI TRG

Vsled mraza je bil sobotni trg slabše založen, ko po navadi, pa tudi kupcev je bilo manj. Jabolk je še vedno na trgu dosti in se prodajajo po 7 Din za kg. Kvaliteta ni posebna. Zelja je bilo na trgu dosti, prav tako tudi repe. Zelje se je prodajalo po 3; repa po 2 Din kg. Radič se je prodajal na 1.25—1.50 Din za merico. Jajca so se počenila in se prodajajo tudi že po dinarju. Mnogo se je zopet prodajala zaklana perutnina, ki je bila zelo poceni. Piščanci so bili po 16 Din, goske celo po 12 Din. — Sicer so ostale cene neizpremenjene.

Program ljubljanske radio postaje

Sreda, dne 31. januarja. 12.15: Vjolinisti koncerti na ploščah — 12.45: Poročila — 13: Instrumentalna operna glasba (plošče) — 18: Komorna glasba, Radio kvintet — 18.30: Radio orkester — 19: O narodni vzgoji (dr. Gógala Stanko) — 19.30: Literarna ura: Ob 100letnici Prešernovega sonetnega venca (Vera Dostalova) — 20: Vokalni koncert ge. Zlate Gungjenac — 20.30: Vokalni koncert »Ljubljanskega Zvona« — 21.30: Dolžniškov šramel kvartet — 22.15: Čas, poročila, plošče.

Četrtek, dne 1. februarja. 12.15: Operni solisti na ploščah — 12.45: Poročila — 13: Čas, Reprodukcion orgelski koncert — 18: Predavanje za kmet. gospodinjice (Humek Stefanija) — 18.30: Srbohrvaščina (dr. Rupel) — 19: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) — 19.30: Plošče po željah — 20: Prenos iz Beograda — 22: Čas, poročila, Radiojazz.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.
 Torek, dne 30. januarja: Sonjkin in njegova sreča. Red C.
 Sreda, dne 31. januarja: Kariera kanelista Vincika. Red Sreda.
 Četrtek, dne 1. februarja: Gospodina. Red Četrtek.
 Opera, začetek ob 20.
 Torek, dne 30. januarja: Zaprti.
 Sreda, dne 31. januarja: Jenufa. Red B.
 Četrtek, dne 1. februarja: Tičar. Red A.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudniške vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GRIGORIČEVA 23
 Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.